

A JELENÉSEK KÖNYVE 1. rész**Apokalipszis: kinyilatkoztatás, feltárás, kinyilvánítás**

Az apokaliptika jelentősége. A Jelenések könyvének szerzője, keletkezési körülményei. János Jelenések könyve — és a ma embere

1 Az **apokaliptika megjelenése** a vallásos világban és irodalomban. Oka, jelentősége.
 — Virágzása a Kr.e. 2. — Kr.u. 2. századra tehető. Jelképekben beszélő, váradalmakat kifejező irodalmi alkotások. Ezekben megjelenhetnek ószövetségi elemek, nevezhetik valamelyik ószövetségi személyről, tulajdoníthatják egy nagy vezetőnek, de lényeges dolog, hogy általában nincsenek, vagy csekély mértékűen vannak összefüggésben az ihletett igével. A zsidó nép, majd a korai kereszténység körében is megjelenő irodalom, amelynek legfontosabb eleme a Messiás-várás. (Néhány példa: *Jubileumok könyve, Hénok könyve, A tizenkét pátriárka testamentuma, Ezdrás IV. könyve, Szibillai jóslatok, stb.* — *A kereszténység korában: Péter apokalipszise, Pál apokalipszise, Tamás apokalipszise, István- és Bertalan apokalipszise. Az apokaliptikus mozgalmak a 11-13 században: elsősorban Fiorei Joachim, v. Joachim a Floris, calabriai apát és követői.*)

— Tarka a vélekedések sokasága a *Jelenések könyvéről*. (Luther Márton véleménye korábban, majd később. — Gecse Gusztáv szerint: „a 60-es években íródott, legkorábbi keresztény irat” — ezzel csatlakozik Engels-hez, aki szerint az irat 68-69-ben a zsidó háború idején keletkezett; központi témája a világvége, de elsősorban a zsidóknak, zsidókról szól. — Karner Károly műve. Mai elemzők. *Minden fennmaradt töredék, a patrisztika korának dokumentumai szerint azonban a Jelenések könyve János munkája, és az 1. század végén keletkezett, hiteles irat.*)

2 **János, a szerző**, a „szeretett tanítvány”. A Jelenések könyvének keletkezési körülményei.

— Az 1. sz-i keresztényüldözések. Az első „keresztényüldözők”, a jeruzsálemi zsidó-keresztények ellen léptek fel, ezek az üldözők azonban zsidók voltak, akik valamilyen úton-módon megszerezték a római helytartó beleegyezését.

— Néro volt az első császár, aki kifejezetten ürügyet talált kegyetlen üldözésre. (64-es római tűzvész.)

— Általános keresztényüldözés még sokáig váratott magára. Az első, kiterjedtebb üldözés *Domitiánus* nevéhez fűződik (81-96), Titus öccséhez, akinek a jelleme már abban is megnyilatkozott, hogy a bátyját, aki nála sokkal műveltebb és tehetségesebb volt, minden áron el akarta tenni az útból, hogy ő császár lehessen. Uralkodás idején sokakat vetettek börtönbe, az apostolok 70-80%-a ekkor vált áldozattá. *Jánost* is elfogatta, és arra ítélte, hogy forró olajjal teli hordóba dobják. *Isten azonban a 3 héber ifjúhoz hasonlóan nem engedte elpusztulni. Még dolga volt e világon.* Nerva, majd Traianus császárok idején jelentős enyhülés következett a keresztények számára. Így került haza János, akit valószínűleg Ephesosban temettek el, és természetes halállal halt meg, 100 esztendőskora körül. Csodálatos megmenekülése után már valószínűleg

félelemből nem találtak ki számára más kivégzési módot, hanem elvitték Pátmosz szigetére, ahol nem volt elég élelem, és védelem.

- Pátmosz szigetéhez fűződik a Jelenések könyvének lejegyzése.
- Az Jelenések könyve körüli kánonjogi vita. A könyv végül az Újszövetségi kánon záró könyve lett. (János szerzőségéről: többnyire a kritikusok úgy vélik, hogy nem ugyanaz a személy a Jelenések kvének írója, mint az evangéliumé és a jánosi levelekét. Az érvek nem eléggé meggyőzőek, mert sokkal több érv szól amellett, hogy a szerző egy és ugyanaz, mint ellene.)

3 **Ma az apokaliptika** roppant népszerű. A ma embere vágyik az izgalomra, és rosszul is használja az apokalipszis, apokaliptika kifejezéseket. Mivel a Jelenések könyve valóban feltárja a Krisztus mennybemenetele utáni egyre súlyosabb és zavarosabb időket, valamint kétségtelenül a végidőkkel foglalkozik, ezért az apokalipszist, mint rettegtető sötét pusztulást és kaotikus végkifejletet ábrázolják film, képzőművészet és irodalom terén.

Az **apokalipszis** nem *elrejtés, káosz, hanem pont az ellenkezője: kijelentés, világossá tétel, kifejtés* — és ezzel együtt megfejtés is. A könyv így indul: „**Jézus Krisztus kijelentése**”, Jézus Krisztus pedig mindig világosan beszélt, és a Jelenések könyvében is ezt teszi. A Biblia jelképrendszere az Ószövetség lapjain minden nehézség nélkül megtalálható és megérthető. Új jelképet a Jelenések könyve csak igen csekély mértékben használ. A ma embere számára éppen úgy válhat világossá, kifejtetté, ahogy az évszázadok folyamán bárki számára, aki Istentől kért bölcsességgel olvasta, hiszen *boldogok, akik olvassák. (Jel. 1:1, 3.)*